

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
(повне найменування закладу вищої освіти)
Філологічний факультет

(назва інституту/факультету)
Кафедра сучасної української мови

(назва кафедри)

СИЛАБУС
навчальної дисципліни

Сучасна українська мова (Синтаксис, част. I)

(вказіть назву навчальної дисципліни (іноземною, якщо дисципліна викладається іноземною мовою))

обов'язкова

(вказати: обов'язкова)

Освітньо-професійна програма «Українська мова та література»

(назва програми)

Спеціальність

035 Філологія

(вказати: код, назва)

Галузь знань

03 Гуманітарні науки

(вказати: шифр, назва)

Рівень вищої освіти

перший (бакалаврський)

(перший (бакалаврський)/другий (магістерський)/третій (освітньо-науковий))

філологічний факультет

назва факультету, на якому здійснюється підготовка фахівців за ОПП)

Мова навчання

українська

(вказати: на яких мовах читається дисципліна)

Розробники:

Олена КУЛЬБАБСЬКА, доктор філологічних наук, професор,

професор кафедри сучасної української мови

(вказати авторів (викладач (ів)), їхні посади, наукові ступені, вчені звання)

Профайл викладача

https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=FyMFKPYAAAAAJ&view_op=list_works&cstart=20&pagesize=20

(посилання на сторінку кафедри з інформацією про викладача)

Контактний тел.

58-48-32

E-mail:

o.kulbabska@chnu.edu.ua

**Персональний сайт науковця
Консультації**

<https://kulbabska.com/news/dystantsiina-osvita>
понеділок із 16.00 до 17.00 (очні, дистанційні)

1. АНОТАЦІЯ ДИСЦИПЛІНИ (призначення навчальної дисципліни)

Усебічне висвітлення актуальних питань сучасного синтаксису спонукає до зосередження уваги академічної спільноти щонайменше на двох основних вимірах цієї проблеми – теоретичному й прикладному. Опис відкритих і прихованих способів фіксації думки в мові на рівні простого двоскладного речення та його трансформацій збагачують нове вчення про речення-висловлення, спрямоване на розкриття національної специфіки оформлення думки в різних типах граматичної організації. У продуктивному аспекті (зміст → форма) речення є багатоаспектною одиницею, семантичну структуру якої виформовують три основні компоненти: сигніфікативний, референтний і прагматичний. Кожний із цих компонентів охоплює низку найважливіших змістових одиниць, використання яких дає змогу мовцеві найбільш повно й чітко представити в тексті свій образ картини світу відповідно до власних комунікативних інтенцій і потенційних можливостей адресата.

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ: навчити студентів з-поміж різноманіття підходів до синтаксичних одиниць різних рівнів – „малого синтаксису” (синтаксем і словосполучень) і „великого синтаксису” (простих і складних речень, надфразних єдностей) як самостійного класу утворень – вирізнити такі теоретичні ідеї та концепції, що найповніше відбивають сучасний стан синтаксичної науки й мають більшу пояснювальну силу; звернути особливу увагу на проблемні питання, що перебувають нині в центрі зацікавлень теоретиків-синтаксистів і отримують неоднозначні розв’язання; допомогти студентам пізнати і осмислити синтаксис у поняттях, які були б спроможні охопити внутрішню єдність синтаксичних одиниць і категорій, ієрархічні відношення між ними.

3. ПРЕРЕКВІЗИТИ.

ППО 6 – «Сучасна українська мова (лексикологія і лексикографія)»,

ППО 14– «Сучасна українська мова (морфологія, ч. I),

ППО 18– «Сучасна українська мова (морфологія, ч. II),

ЗПВ 2 – «Практикум з української мови».

ППВ 3 – «Основи мовознавчих досліджень»,

ППВ 15 – «Український правопис».

4. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

4.1. Компетенції:

Інтегральна компетентність (ІК): здатність розв’язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

ФК 2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.

ФК 3. Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії української мови.

ФК 6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати українську мову, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв’язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

ФК 7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту (залежно від обраної спеціалізації).

ФК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв’язання професійних завдань.

ФК 10. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний (залежно від обраної спеціалізації) аналіз текстів різних стилів і жанрів.

ФК 11. Здатність до надання консультацій з дотримання норм літературної мови та культури мовлення.

ФК 13. Здатність розуміти лінгвістику як особливу науку, що вивчає структуру і функціонування мови; володіти знаннями з усіх галузей мовознавства, історії української мови та сучасної української мови.

2.2. Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями на нефахівцями державною та іноземними мовами усно й письмово, використовуючи їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.

ПРН 3. Організувати процес свого навчання й самоосвіти.

ПРН 8. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мов і літератур, що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.

ПРН 10. Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.

ПРН 12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.

ПРН 14. Використовувати мови, які передбачені програмою для вивчення, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.

ПРН 15. Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

ПРН 16. Знайти й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, вміти застосовувати їх у професійній діяльності.

ПРН 17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати мовні, літературні, фольклорні явища й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.

У результаті засвоєння програмового матеріалу студент / студентка повинні:

знати:

- фундаментальні поняття, предмет і об'єкт, завдання синтаксису;
- теоретичні відомості про синтаксичні одиниці (елементарні і неелементарні), зокрема, про їхню типологію, будову, структурно-семантичні та функційні особливості;
- основні етапи становлення теорії синтаксичних одиниць;
- диференційні ознаки й типи синтаксичних зв'язків на рівні словосполучення, простого і складного речень, надфразної єдності;
- класифікацію семантико-синтаксичних відношень між компонентами синтаксичної одиниці;
- проблемні питання теорії мінімальних синтаксичних одиниць (синтаксем) і словосполучень, простих речень та способи їх розв'язання в сучасному мовознавстві;
- релевантні ознаки словосполучень з огляду на різні підходи й напрями в синтаксичній теорії;
- специфіку структури і семантики простого елементарного речення, що йому притаманна як симетричність, так і асиметричність форми і змісту;
- основні ознаки головних членів речення, їх типи за будовою та способом вираження;
- диференційні ознаки другорядних членів речення, їх види;
- механізми утворення синкретичних членів простого речення та критерії їх розмежування;
- правила вживання розділових знаків у простому неускладненому реченні.

вміти:

- вільно оперувати теоретичними та історичними відомостями, відповідною науковою термінологією в ділянці синтаксем, словосполучень і простих двоскладних речень;
- використовувати набуті знання для аргументації тих чи тих наукових положень у процесі розкриття змісту виучуваного мовного явища;
- орієнтуватися у відмінностях наукових і шкільних класифікацій словосполучень і простих речень;
- виокремлювати синтаксичні одиниці з тексту, ураховуючи їхні структурно-семантичні особливості;
- аналізувати синтаксичні одиниці різноманітних типів за схемами мовного розбору, визначати їхню будову, семантико-синтаксичні та функційні особливості;
- правильно вживати прості речення в мовленні, беручи до уваги синонімічні можливості синтаксису, а також інтонацію та логічний наголос;
- характеризувати стилістичні функції прості речень у різностильових текстах;
- обґрунтовувати вживання розділових знаків за допомогою пунктуаційних правил, виконувати пунктуаційний розбір простих речень;
- віднаходити і виправляти пунктуаційні помилки на вивчені правила.

5. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

5.1. Загальна інформація

Назва навчальної дисципліни <i>Сучасна українська мова (Синтаксис, част. I)</i>												
Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість			Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	змістових модулів	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	III	VI	5	150	2	44	31	-	-	73	2	іспит
Заочна	III	VI	5	150	2	12	8	-	-	130	-	іспит

5.2. Дидактична карта навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Теми лекцій	Змістовий модуль 1. Загальні питання синтаксису. Синтаксема. Словосполучення											
Тема 1. Синтаксис української мови як лінгвістичне вчення та навчальна дисципліна.	2	2	--	-	-	-	10	-	-	-	-	10
Тема 2. Типологія синтаксичних зв'язків і семантико-синтаксичних відношень у словосполученні, реченні та надфразній єдності.	6	4	2	-	-	-	12	-	-	-	-	10
Тема 3. Типологія мінімальних семантико-синтаксичних одиниць у сучасній граматичній теорії.	14	4	4	-	-	6	16	2	2	-	-	10
Тема 4. Словосполучення як значеннева мовна одиниця	12	4	2	-	-	6	16	2	2	-	-	10
Разом за ЗМ1	34	14	8	-	-	12	48	4	4	-	-	40
Теми лекцій	Змістовий модуль 2. Речення як основна одиниця синтаксису											
Тема 1. Просте речення та його релевантні ознаки.	12	4	-	-	2	6	12	2-	-	-	-	10
Тема 2. Комунікативно-прагматичні та структурні типи	9	2	2	-	-	5	10	-	-	-	-	10

простих речень у сучасній українській мові.												
Тема 3. Типи підметів у сучасній синтаксичній класиології.	16	4	2	-	-	10	14	2	2	-	-	10
Тема 4. Структурно-семантичні та класифікаційні ознаки присудка.	18	4	4	-	-	10	19	2	2	-	-	15
Тема 5. Структурні та семантико-синтаксичні особливості поширювачів прислівного типу.	26	8	8	-	-	10	15	-	-	-	-	15
Тема 6. Типологія поширювачів неprisлівного типу.	18	4	4	-	-	10	17	2	-	-	-	15
Тема 7. Синкретичні поширювачі речення: до проблеми кваліфікації та синтаксичного аналізу.	17	4	3	-	-	10	15	-	-	-	-	15
Разом за ЗМ 2	114	30	23	-	2	61	102	8	4	-	-	90
Усього годин	150	44	31	-	2	73	150	12	8	-	-	130

5.3. Самостійна робота студента

№	Назва теми/ кількість балів/форма контролю	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Загальні питання синтаксису. Синтаксема. Словосполучення		
1	<p><i>Тема 3. Типологія мінімальних семантико-синтаксичних одиниць у сучасній граматичній теорії.</i></p> <p><i>Завдання:</i></p> <p>1. Сучасний український синтаксис в іменах. Підготуйте реферативну доповідь про науковий доробок українських граматистів (серед них науковців Чернівецького університету) (персоналія на вибір бакалавра).</p> <p>2. Напишіть есей (тема на вибір студента).</p>	6

	<p>Випишіть із тексту по 3 синтаксичні одиниці різного типу. Схарактеризуйте вияви синтаксичного зв'язку та семантико-синтаксичні відношення між компонентами словосполучень, простих і складних речень, надфразних єдностей.</p> <p>3. Розберіть 10 різнотипних синтаксем за схемою синтаксичного аналізу.</p> <p><i>Кількість балів – 12.</i></p> <p><i>Форма контролю – доповідь / повідомлення; індивідуальна та групова (у парах і групах) робота.</i></p>	
2	<p><i>Тема 4. Словосполучення як значеннєва мовна одиниця.</i></p> <p><i>Завдання:</i></p> <p>1. Розберіть 10 різнотипних словосполучень за схемою синтаксичного аналізу.</p> <p>2. Доберіть приклади, що увиразнюють кореферентні відношення словосполучень з іншими типами синтаксичних одиниць.</p> <p>3. <i>Робота в групах.</i> Аналіз морфологічних і семантичних варіантів синтаксем і словосполучень (джерело аналізу на вибір студента).</p> <p><i>Кількість балів – 12</i></p> <p><i>Форма контролю – реферативна доповідь, колективна робота, практичні, індивідуальні та самостійні завдання.</i></p>	6
Усі теми модулю	Модульна контрольна робота	
Усього за I модуль	Кількість балів – 24	12
Змістовий модуль 2. Речення як основна одиниця синтаксису		
4.	<p><i>Тема 1. Просте речення та його релевантні ознаки.</i></p> <p><i>Завдання:</i></p> <p>1. Проаналізуйте визначення простого двоскладного речення та його релевантні ознаки, що їх наведено в підручковій літературі, термінологічних енциклопедіях; порівняйте дібраний теоретичний матеріал зі шкільними підручниками.</p> <p>2. Укладіть лексикографічний профіль базових термінопонять: просте речення, предикативність, модальність, структурна схема речення,</p>	6

	<p>парадигма речення, формально-граматичний, семантико=синтаксичний і комунікативний рівні речення..</p> <p><i>Кількість балів – 8</i></p> <p><i>Форма контролю</i> – моніторинг рівня засвоєння теоретичного матеріалу за навчальною темою, укладання термінологічного словничка, аналітичний звіт, мультимедійна презентація.</p>	
5.	<p><i>Тема 2.</i> Комунікативно-прагматичні та структурні типи простих речень у сучасній українській мові.</p> <p><i>Завдання:</i> Напишіть есей (тема на вибір студента).</p> <p>Схарактеризуйте комунікативно-прагматичні та структурні типи простих речень у сучасній українській мові. Зверніть увагу на стилістичний потенціал варіантних засобів вираження головних членів і поширювачів структурної схеми.</p> <p><i>Кількість балів – 2</i></p> <p><i>Форма контролю</i> – творча діяльність, взаємоконтроль студентів у парах і групах.</p>	5
6.	<p><i>Тема 3.</i> Типи підметів у сучасній синтаксичній класиології.</p> <p><i>Завдання:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> Опрацюйте рекомендовану літературу до теми „Типи підметів у сучасній синтаксичній класиології”. Укладіть узагальнювальну таблицю „Досягнення та актуальні проблеми дослідження підметів в українській синтаксі”. Доберіть завдання для ефективно організації самостійної та індивідуальної роботи студентів-філологів з теми 3. <p><i>Кількість балів – 4</i></p> <p><i>Форма контролю</i> – робота з таблицею, практичні, індивідуальні та самостійні завдання.</p>	10
7.	<p><i>Тема 4.</i> Структурно-семантичні та класифікаційні ознаки присудка.</p> <p><i>Завдання:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> Розберіть 10 простих двоскладних речень, у яких підмети й присудки мають варіантні засоби вираження. Підготуйте мультимедійну презентацію до теми „Структурно-семантичні та класифікаційні ознаки присудка”. Укладіть узагальнювальну таблицю (або схему) „Досягнення та актуальні проблеми 	10

	дослідження підметів в українській синтаксі”. <i>Кількість балів – 6</i> <i>Форма контролю –</i> робота з графічним матеріалом, , мультимедійна презентація, робота зі схемою синтаксичного розбору.	
8.	<i>Тема 5. Структурні та семантико-синтаксичні особливості поширювачів прислівного типу.</i> <i>Завдання:</i> 1. Робота в групах. Підготуйте проєкт „Традиційне та новітнє вчення про другорядні члени речення”. 2. Узагальніть у таблиці морфологізовані та неморфологізовані засоби вираження означальних поширювачів. 3. Підготуйте повідомлення „З історії вивчення апозитивних поширювачів структури простого речення”. 4. Розпрацюйте алгоритм розмежування обставинних і об’єктних поширювачів. <i>Кількість балів – 10</i> <i>Форма контролю –</i> робота в групах, робота з графічним матеріалом; практичні, індивідуальні та самостійні завдання; розв’язання проблемних і творчих завдань.	10
9.	<i>Тема 6. Типологія поширювачів неприслівного типу.</i> <i>Завдання:</i> Проєктна діяльність. Підготуйте виступ і презентацію для участі в інтерактивному колоквіумі «Актуальні проблеми дослідження неприслівних поширювачів у структурі простого двоскладного речення”. <i>Кількість балів – 4</i> <i>Форма контролю –</i> презентація проєкту, – діагностика результатів самостійної роботи.	10
10.	<i>Тема 7. Синкретичні поширювачі речення: до проблеми кваліфікації та синтаксичного аналізу.</i> <i>Завдання:</i> Унаочніть у таблиці способи розієжування синкретичних членів речення. <i>Кількість балів – 2</i> <i>Форма контролю –</i> взаємоконтроль студентів у парах і групах; самоконтроль; тестові завдання.	10
Усі теми модулю	<i>Модульна контрольна робота</i>	
Усього за II модуль	<i>Кількість балів – 36</i>	61

Кількість набраних студентом балів множиться на коефіцієнт 0,5.

5.6. Тематика індивідуальних завдань

№	Назва теми/кількість балів	Кількість годин
1	Змістовий модуль 2. Речення як основна одиниця синтаксису <i>Тема 1. Просте речення та його релевантні ознаки</i>	2
	3.6.1. Науково-дослідні завдання (одне на вибір студента) <p>1. Підготуйте аналітичну інформацію на одну із запропонованих тем: „Співвідношення об’єктивної і суб’єктивної модальності в реченні”; „<i>Аспекти вивчення речення: формально-синтаксичний, семантико-синтаксичний, комунікативний</i>”; „<i>Граматичні категорії в ділянці простого речення</i>”.</p> <p>2. Установіть основні тенденції стилістичного використання простих речень у функційних стилях української мови.</p> <p>3. З’ясуйте частотність уживання різних типів простих речень у тексті певного стилю (на прикладі одного з жанрів). Наскільки регулярно вони виконують функцію заголовку? У який спосіб прості неелементарні речення уможливають розгортання інформаційно-комунікативного простору тексту? Підготуйте тези доповіді, узагальнивши результати спостережень.</p> <p>4. Доведіть на конкретних прикладах або спростуйте тезу: „<i>Мовність</i>” речення виявляється в його здатності бути виражальним засобом мислення і спілкування, тобто виразником основної функції людської мови – комунікативної” (І. М. Арібжанова).</p> <p>5. Прокоментуйте твердження: „<i>Для того щоб бути граматично організованою одиницею мовного спілкування, яка виражає ставлення мовця до дійсності і передає думки, питання чи спонукання, речення повинно мати дві найважливіші ознаки – інтонацію повідомлення і предикативність</i>” (І. І. Слинько, Н. В. Гуйванюк, М. Ф. Кобилянська).</p> <p>6. Підготуйте огляд наукової літератури з однієї з теоретичних проблем: „<i>Дефініції синтаксем у сучасному слов’янському мовознавстві</i>”; „<i>Лінгвальний статус словосполучення як</i></p>	

	<p>синтаксичної одиниці”; „Парадигматичні та синтагматичні виміри простого речення”.</p> <p>7. На матеріалі різножанрових текстів сучасної української газети доведіть, що „ У результаті мовної еволюції та всезростаючих комунікативних потреб мова перетворилася на досить складну систему більш чи менш синонімічних засобів, так чи так співвіднесених один з одним” (Л. В. Щерба).</p> <p>8. Узагальніть чинники, що зумовлюють елементарність / неелементарність простих речень.</p> <p>9. З’ясуйте нові тенденції уживання в художньому та публіцистичному стилях. розділових знаків у складних речень (на матеріалі українських часописів).</p> <p>9. З’ясуйте нові тенденції уживання простих речень у художньому та публіцистичному стилях української літературної мови.</p> <p>10. Укладіть термінологічний словник до теми 1, розтлумачивши такі лінгвістичні терміни: <i>синтаксичні одиниці, синтаксичний зв’язок, семантико-синтаксичні відношення, аспекти вивчення синтаксичних одиниць, синтаксема, словосполучення, просте речення, складне речення, надфразна єдність (складне синтаксичне ціле), актуалізація, формально-синтаксична будова простого речення, семантико-синтаксична структура простого речення, тема-рема-тичне членування простого речення, парадигма простого речення, синтаксична деривація, член речення, підмет, присудок, поширювачі, детермінант, дуплексив, суб’єкт, предикат, об’єкт, актуальне членування.</i></p> <p>Кількість балів – 10.</p>	
	<p>3.6.2. Творча робота (одне на вибір студента)</p> <p>1. Перекласти українською мовою текст будь-якого функціонального стилю, відтворивши варіантними засобами семантико-синтаксичні відношення між компонентами простого речення.</p> <p>2. Написати коротку замітку на актуальну тему для стінгазети або для блогу, використовуючи прості речення різних комунікативних типів.</p> <p>3. Граматико-стилістичний розбір текстів. Виокремивши елементарні та неелементарні прості речення, з’ясуйте тип ускладнення, охарактеризуйте їх формально-синтаксичні та семантико-синтаксичні особливості. З огляду на тип зв’язного мовлення опишіть їхні стилістичні</p>	

	<p>функції в тексті.</p> <p>4. Здійснити мовний аналіз кореферентних (співвідносних) засобів у творах-першодруках та їхніх перекладах (за вибором студента).</p> <p>5. Укласти словничок лінгвістичних термінів у ділянці словосполучення та речення, дібраних із мови творів українських письменників (за вибором студента).</p> <p>6. Написати есеї на запропоновані теми, використовуючи співвідносні у формально-семантичному плані синтаксичні одиниці: „Роль особистості в житті суспільства”; „Я зі своєї землі ніколи не зміг би повіялись десь поза світами...” (Гр. Тютюнник); „Які бізнесмени потрібні Україні?”; „Ідеальний співрозмовник, як на мене, – це..”; „Риси духовного обличчя нашого сучасника”; „Скільки ти знаєш мов – стільки разів ти людина”; „Роль води в народних і християнських обрядах”; „Краса і сила природних явищ”; „Здоров’я – найбільше багатство”; „Любуйся калиною, коли цвіте, а дитиною, коли росте” (Нар. тв.).</p> <p>Кількість балів – 10.</p>	
--	---	--

Кількість набраних студентом балів множиться на коефіцієнт 0,5.

6. СИСТЕМА КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ

Засоби оцінювання програмних результатів навчання

<i>Результати навчання</i>	<i>Методи навчання</i>	<i>Форми оцінювання</i>
ПРН 1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями на нефахівцями державною та іноземними мовами усно й письмово, використовуючи їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.	Методи кооперативного навчання.	Робота в парах / групах.
ПРН 3. Організувати процес свого навчання й самоосвіти.	Наочні методи (спостереження; ілюстрування; демонстрування; відеометоди).	Самоконтроль.
ПРН 8. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мов і літератур, що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.	Проблемно-пошукові методи. Самостійна робота. Алгоритмування.	Робота з діаграмами, графіками, схемами, таблицями
ПРН 10. Знати норми	Практичні методи (вправи	Виконання практичних

літературної мови та вміння їх застосовувати у практичній діяльності.	різних типів; ситуативне моделювання).	завдань. Робота з лексикографічними джерелами. Метод «Відкритий мікрофон».
ПРН 12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.	Загальнонаукові методи (аналіз; синтез; узагальнення; систематизація; порівняння; конкретизація).	Мультимедійні презентації результатів аналізу специфіки словосполучення та простого речення української мови
ПРН 14. Використовувати мови, які передбачені програмою для вивчення, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.	Загальнонаукові методи (аналіз; синтез; узагальнення; систематизація; порівняння; конкретизація). Мозковий штурм. Індивідуальні відповіді та групове обговорення на практичних заняттях.	Індивідуальна та групова (в парах і групах) робота. Написання есеїв на наукові, соціальні та повсякденні теми. Робота з українськомовними паралельними перекладами художніх текстів для встановлення варіантних синтаксичних засобів вираження інформації.
ПРН 15. Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.	Практичні методи (вправи різних типів; ситуативне моделювання).	Виконання практичних завдань. Синтаксичний розбір словосполучень і простих двоскладних речень за схемою. Тестування.
ПРН 16. Знайти й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, вміння застосовувати їх у професійній діяльності.	Загальнонаукові методи (аналіз; синтез; узагальнення; систематизація; порівняння; конкретизація).	Конспектування. Аналітичний огляд наукових джерел. Доповідь. Рольове моделювання ситуацій.
ПРН 17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати мовні, літературні, фольклорні явища й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.	Методи формування творчої діяльності (проектна діяльність).	Розпрацювання та мультимедійна презентація проєктів (індивідуальних; командних; дослідницько-творчих тощо). Письмові самостійні роботи (реферати, есе, доповіді, тези тощо).

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ

Механізм оцінювання результатів навчальної діяльності студентів оприєвнено в засадничих документах Чернівецького національного університету ім. Юрія Федьковича – у «Положенні про контроль і систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти», «Положенні про апеляцію на результати підсумкового семестрового контролю знань студентів» (<https://drive.google.com/file/d/1kHg1Wh84yGmLqTIYdQO0e7m38qCrSmcR/view>).

З-поміж критеріїв контролю й оцінювання навчальних досягнень магістрантів релевантними є:

– систематичність (*основні показники критерію* – регулярне відвідування лекцій і практичних занять, вчасне виконання завдань самостійної та індивідуальної робіт, написання модульних контрольних робіт за узгодженим графіком тощо);

– активність (*основні показники критерію* – ініціативність, творчий підхід, якість підготовки до лекцій і практичних занять, високий / достатній рівень виконання завдань самостійного характеру);

– результативність (*основні показники критерію* – високий / достатній рівень засвоєння теоретичного матеріалу, уміння застосувати сформовані знання на практиці та під час науково-дослідницької роботи).

Система оцінювання знань, умінь і навичок є накопичувальною, тобто складається із суми балів за різними видами здійсненого контролю).

Підсумкова (загальна) оцінка навчальної дисципліни – сума оцінок (балів), одержаних за виконання самостійної роботи, результатів модульного контролю та за виконання індивідуального навчально-дослідного завдання (за яке студент може отримати 10 балів за умови наявності менше 35 балів за поточні види практичної / самостійної роботи). Підсумкову оцінку виставляють після вивчення навчальної дисципліни в повному обсязі і «виводять» як суму проміжних оцінок за змістові модулі. Остаточна оцінка рівня знань складається з рейтингу з навчальної/самостійної роботи, для оцінювання якої призначається 60 балів, і рейтингу з атестації (іспит) – 40 балів.

Політика оцінювання: Роботи, що їх студент / студентка здає з порушенням установлених для академгрупи термінів без поважних причин, оцінюють на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається лише з дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, участь у наукових заходах або програмі подвійного дипломування, міжнародне стажування тощо) навчання може відбуватись індивідуально (в онлайн-формі за погодженням із деканом факультету).

Політика щодо академічної доброчесності: Списування під час контрольних робіт й іспиту заборонено (у т. ч. із використанням мобільних девайсів). Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Відмінно	A (90-100)	відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре

Задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим повторним курсом

Критерії оцінювання навчальних досягнень

Оцінювання рівня та якості знань студентів здійснюємо з урахуванням їхніх індивідуальних особливостей (як це передбачає диференційований підхід в організації навчального процесу).

„Відмінно” (А) – студент вільно й у повному обсязі володіє програмовим матеріалом, уміє безпомилково визначити синтаксичні явища сучасної української мови, пояснити їхні граматичні особливості з опертям на шкільну програму та сучасні наукові підходи; вміє аналізувати мовні й позамовні явища, закономірності, порівнює, систематизує, конкретизує їх; робить власні висновки на ґрунті спостережень, моделює мовні та позамовні поняття, закономірності; прогнозує подальший розвиток мовних явищ; переносить раніше вивчені знання та вміння в нову ситуацію; самостійно обирає аспект запропонованої теми, висловлює власну позицію, наводить приклади, аргументи, ілюструє відповідь власними прикладами; володіє нормами української літературної мови; усне та письмове висловлювання студента вирізняється стильовою виразністю та комунікативною доцільністю. Крім того, слухач курсу старанно виконав усі завдання, запропоновані для самостійного вивчення; виконав ІНДЗ, глибоко розкрив питання підсумкового модуль-контролю.

Загальна сума балів: 90–100.

„Добре” (В) – студент вільно володіє теоретичним матеріалом курсу, уміє вправно визначити морфологічні та синтаксичні явища сучасної української мови, пояснити їхні граматичні особливості з опертям на шкільну програму та сучасні наукові підходи; обґрунтувати процеси, що відбуваються в синтаксичній системі української мови; вміє аналізувати мовні й позамовні явища, закономірності, порівнює, систематизує, конкретизує їх; робить власні висновки на ґрунті спостережень, моделює мовні та позамовні поняття та закономірності; прогнозує подальший розвиток мовних явищ; переносить раніше вивчені знання і вміння в нову ситуацію; обирає самостійно аспект запропонованої теми, висловлює власну позицію, наводить приклади, аргументи, ілюструє відповідь власними прикладами; володіє нормами української літературної мови; усне та письмове висловлювання студента вирізняється стильовою виразністю та комунікативною доцільністю. Попри те, під час конкретного аналізу студент допускає: 1) незначні неточності, які не впливають на загальний результат; 2) окремі похибки та неточності, які не впливають на загальну стрункість знань і свідчать про розуміння теоретичного і практичного матеріалу. Крім того, слухач курсу частково володіє відповідною науковою термінологією; досить активно готувався до практичних занять; загалом добре опрацював питання самостійного вивчення; розкрив питання підсумкового модуль-контролю.

Загальна сума балів: 80–89.

„Добре” (C) – студент загалом володіє програмовим матеріалом курсу, уміє визначити морфологічні та синтаксичні явища сучасної української мови, пояснити процеси, що в ній відбуваються; за аналізу мовних й позамовних явищ допускає окремі незначні помилки; моделює мовні та позамовні поняття, явища та закономірності, проте власні висновки на ґрунті спостережень викликають труднощі; не завжди послідовно застосовує раніше засвоєні знання в новій ситуації; допускає окремі неточності у термінології, окремі похибки та неточності в доборі ілюстративного матеріалу, які не впливають на загальний результат, проте свідчать про часткове розуміння ним теоретичного і практичного матеріалу Мовлення студента відзначається деякими порушеннями літературних норм української мови. Крім того, слухач курсу виявляє обізнаність з конкретної теми і те, що він частково засвоїв рекомендовані до кожної теми джерела і спеціальну літературу; розкриває, але не в повному обсязі, питання підсумкового модуль-контролю.

Загальна сума балів: 70-79.

„Задовільно” (D) – студент досить поверхнево володіє програмовим матеріалом курсу, уміє визначити деякі морфологічні та синтаксичні явища сучасної української мови, але не може пояснити процеси, що в ній відбуваються; за аналізу мовних й позамовних явищ допускає серйозні помилки, неточності у термінології, помилки у доборі ілюстративного матеріалу, не вміє встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між мовними явищами та здійснювати їх порівняльний аналіз з опорою на шкільну і вишівську навчальні програми; не завжди послідовно застосовує раніше засвоєні знання в новій ситуації. Мовлення студента відзначається порушеннями літературних норм української літературної мови. Загалом студент володіє мінімальними знаннями, які дають змогу в майбутньому виконувати свої фахові функції, попри те, неповно розкриває спеціальні питання, закономірності, не зовсім точно трактує поняття і терміни. Практичний аналіз тексту виконує взагалі правильно, однак допускає суттєві неточності. Крім того, слухач курсу демонструє фрагментарну обізнаність щодо змісту питань, які розглядали під час лекцій та роботи на практичних заняттях; обмежується мінімальним опрацюванням рекомендованої літератури; пасивно поводить себе під час роботи на практичних заняттях, не виявляє належних навичок у ході мовного розбору речень і тексту й бажання до самостійної роботи; частково розкриває питання підсумкового модуль-контролю.

Загальна сума балів: 60–69.

„Задовільно” (E) – студент поверхнево володіє програмовим матеріалом курсу, здебільшого вміє визначити деякі морфологічні та синтаксичні явища сучасної української мови, але не може пояснити процеси, що в ній відбуваються; аналіз мовних й позамовних явищ викликає труднощі; не вміє застосувати раніше засвоєні знання в новій ситуації; плутається у термінології, допускає грубі помилки у доборі ілюстративного матеріалу, не вміє встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між мовними явищами. Мовлення студента відзначається грубими порушеннями літературних норм української мови; практичний аналіз мовного матеріалу виконує, однак допускає суттєві неточності і грубі фактичні помилки. Загалом студент володіє мінімальними знаннями, які дають змогу в майбутньому виконувати свої фахові функції. Крім того, слухач курсу демонструє фрагментарну обізнаність щодо змісту питань, що розглядалися під час лекцій та роботи на практичних заняттях; обмежується опосередкованим вивченням програмового матеріалу та мінімальним опрацюванням рекомендованої літератури; пасивно поводить себе на практичних заняттях, не виявляє належних навичок у ході мовного розбору речень і тексту й бажання до самостійної роботи; фрагментарно розуміє питання, що їх винесено на підсумковий модуль-контроль.

Загальна сума балів: 50–59.

„Незадовільно з можливістю перекладання” (F_x) – студент поверхово володіє програмовим матеріалом курсу, не уміє визначити більшість морфологічних і синтаксичних

явищ сучасної української мови, пояснити процеси, що в ній відбуваються; аналіз мовних й позамовних явищ не виконує; не вміє застосувати раніше засвоєні знання в новій ситуації; допускає грубі помилки у доборі ілюстративного матеріалу, не вміє встановлювати причиново-наслідкові зв'язки між мовними явищами; мовлення студента відзначається грубими порушеннями літературних норм української мови. Студент не володіє термінологією, не розуміє значень конкретних теоретичних і практичних питань. Обсяги теоретичних знань і практичних навичок такого студента не достатні для виконання фахових обов'язків. Крім того, слухач курсу не відвідував частину лекційних та практичних занять; пасивно поводить себе на практичних заняттях, не виявив бажання до самостійної роботи; не опрацював рекомендованої літератури, у зв'язку з цим не орієнтується в програмовому матеріалі; не розкрив питання підсумкового модуль-контролю.

Загальна сума балів: 35–49 (з можливістю повторного складання).

„Незадовільно з обов'язковим повторним курсом” (F) – студент демонструє повне незнання програмового матеріалу; потребує повторного вивчення курсу. Крім того, слухач курсу не відвідував лекційних і практичних занять; не виявив бажання до самостійної роботи, не опрацював рекомендованої літератури, у зв'язку з цим не орієнтуються у виучуваних мовних явищах; не бажав відповідати на поставлені питання під час проведення практичних занять, фактично не засвоїли програму курсу; цілковито не розкрив питання підсумкового модуль-контролю.

Загальна сума балів: 1–34 (з обов'язковим повторним курсом).

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання (<i>аудиторна та самостійна робота</i>)										Кількість балів (екзамен)	Сумарна к-ть балів
Змістовий модуль №1				Змістовий модуль №2							
T1	T2	T3	T4	T1	T2	T3	T4	T5–T6	T 7	40	100
5	5	5	5	5	5	5	10	10	5		

T1, T2 ... T9 – теми змістових модулів.

Вид семестрового контролю: модульні контрольні роботи, екзамен.

7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

7.1 Базова

- Андерш Й. Ф.* Типологія простих дієслівних речень у чеській мові в зіставленні з українською : [монографія] / Й. Ф. Андерш. К. : Наук. думка, 1987. 192 с.
- Балко М. В.* Актуальні проблеми теорії словосполучення сучасної української мови : монографія. / М. В. Балко. Дніпропетровськ : Вид-во «Свідлер А. П.», 2014. 349 с.
- Баранник Д. Х.* Словосполучення : [навч. посібн. з синтаксису української мови] / Д. Х. Баранник, О. Ю. Баранник. Дніпропетровськ : РВВ ДНУ, 2007. 45 с.
- Вихованець І. Р.* Граматика української мови. Синтаксис : [навч. посібник] / І. Р. Вихованець. К. : Либідь, 1993. 368 с.
- Вихованець І. Р.* Семантико-синтаксична структура речення : [монографія] / І. Р. Вихованець, К. Г. Городенська, В. М. Русанівський. К. : Наук. думка, 1983. 220 с.
- Вінтонів М. О.* Актуальне членування речення і тексту: формальні та функційні вияви / М. О. Вінтонів : [монографія]. Донецьк : Донецький нац. ун-т, 2013. 327 с.
- Волох О. Т.* Сучасна українська літературна мова : [підручник] / О. Т. Волох, М. Т. Чемерисов, Є. І. Чернов. К. : Вид-че об'єдн. „Вища школа”, Голов. вид-во, 1976. 375 с.
- Городенська К. Г.* Дери́вація синтаксичних одиниць : [монографія] / К. Г. Городенська / Ін-т мовознавства; відп. ред. І. Р. Вихованець. К. : Наук. думка, 1991. 192 с.
- Гуйванюк Н. В.* Формально-семантичні співвідношення в синтаксисі української мови : навч. посібник / Н. В. Гуйванюк. Чернівці : Рута, 1994. 72 с.
- Гуйванюк Н. В.* Нерозкладні компоненти у структурі речення : монографія / Н. В. Гуйванюк, О. В. Максим'юк. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2010. 224 с.
- Гуйванюк Н. В.* Співвідношення об'єктивної та суб'єктивної модальності в реченні : навч. посібник / Н. В. Гуйванюк, В. А. Чолкан. Чернівці : Рута, 1997. 63 с.
- Дубова О. А.* Другорядні члени речення з синкретичними означально-обставинними ознаками / О. А. Дубова // Мовознавство. 1989. – № 6. С. 64–69.
- Дудик П. С.* Синтаксис сучасного українського розмовного літературного мовлення (Просте речення: еквіваленти речення) : [монографія] / П. С. Дудик. К. : Наук. думка, 1973. 288 с.
- Дудик П. С.* Синтаксис української мови : підручник / П. С. Дудик, Л. В. Прокопчук. К. : Академія, 2010. 384 с.

- Жовтобрюх М. А.** Курс сучасної літературної української мови : [підруч. для студ. вищих навч. закл.] / М. А. Жовтобрюх, Б. М. Кулик. Ч. І. – К. : Вища шк., 1972. 402 с.
- Загнітко А. П.** Український синтаксис (науково-теоретичний і навчально-практичний комплекс) : у 2-х частинах / А. П. Загнітко. Ч. І. К. : ІЗМН, 1996. 202 с.
- Загнітко А. П.** Теоретична граматики української мови. Синтаксис: монографія / А. П. Загнітко. Донецьк : ДонДУ, 2001. 662 с.
- Загнітко А. П.** Типологія синтаксичних зв'язків у внутрішній структурі українського простого речення / А. П. Загнітко. *Українське мовознавство*. К. : Вид-во Київ. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка. 2004. Вип. 31. С. 48–55.
- Загнітко А. П.** Основи українського теоретичного синтаксису / А. П. Загнітко. Ч. І. Горлівка : ГДППМ, 2004. 227 с.
- Заборна М.** Просте речення. Складні випадки аналізу : навч. посібн. для студ. вищих пед. навч. закл. / Марія Заборна. Тернопіль : Підручники і посібники, 2002. 126 с.
- Іваницька Н. Л.** Член речення як синтаксична категорія речення / Н. Л. Іваницька. *Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського* : зб. наук. праць / ред. кол. : Н. Л. Іваницька (відп. ред.) та ін. Вінниця : ВДПУ, 2000. Вип. 2. С. 70–73. (Філологія).
- Іваницька Н. Л.** Теоретичний синтаксис української мови : посібник для аспірантів, магістрантів, студентів-філологів / Н. Л. Іваницька. Вінниця : ВДПУ ім. М. Коцюбинського, 2002. 168 с. [4] (Актуальні проблеми граматики).
- Єрмоленко С. Я.** Синтаксис і стилістична семантика : монографія. К. : Наук. думка, 1982. 210 с.
- Кадомцева Л. О.** Українська мова: Синтаксис простого речення : [підручник] / Л. О. Кадомцева. К. : Вища шк., Голов. вид-во, 1985. 126 с.
- Каранська М. У.** Синтаксис сучасної української літературної мови : [навч. посібн.] / М. У. Каранська. К. : Либідь, 1995. С. 174–181.
- Ключовський Б. Г.** Прикладка та її лексико-граматична роль / Б. Г. Ключевський. *Українська мова в школі*. 1955. № 6. С. 8–12.
- Кулик Б. М.** Курс сучасної української літературної мови / Б. М. Кулик. 2-е вид. Ч. II. К. : Рад. шк., 1965. 283 с.
- Кульбабська О. В.** Вторинна предикація у простому реченні : монографія / О. В. Кульбабська ; відп. ред. Н. В. Гуйванюк. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2011. 672 с.
- Леута О.** Структура і семантика дієслівних речень в українській літературній мові : [монографія] / Олександр Леута. К. : Такі справи, 2008. 208 с.
- Межов О. Г.** Типологія мінімальних семантико-синтаксичних одиниць : монографія / Олександр Межов. Луцьк : Волинський нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2012. 464 с.
- Меншиков І. І.** Структура словосполучення в сучасній українській літературній мові : навч. посібник / І. І. Меншиков, І. С. Попова. Дніпропетровськ : РВВ ДНУ, 2000. 35 с.
- Меншиков І. І.** Синтаксичні зв'язки слів у сучасній українській літературній мові : навч. посібник / І. І. Меншиков, І. С. Попова. Дніпропетровськ : РВВ ДНУ, 2001. 89 с.
- Мірченко М. В.** Структура синтаксичних категорій : [монографія] / М. В. Мірченко. Вид. 2-ге, переробл. Луцьк : РВВ „Вежа” Волин. держ. ун-ту ім. Лесі Українки, 2004. 393 с.
- Плиско К. М.** Викладання синтаксису української мови : [навч. посібн.] / К. М. Плиско. К. : Рад. школа, 1978. 188 с.
- Попова І. С.** Фундаментальні категорії метамови українського синтаксису (одиниця, зв'язок, модель) : монографія / І. С. Попова. Дніпропетровськ : ДНУ, 2009. 432 с.
- Синтаксис** української мови: на перетині традицій та інновацій. Ніні Василівні Гуйванюк : колективна монографія ; за заг. ред. О. В. Кульбабської. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2019. 592 с.
- Слинько І. І.** Синтаксис сучасної української мови: Проблемні питання / І. І. Слинько, Н. В. Гуйванюк, М. Ф. Кобилянська. К.: Вища шк., 1994. С. 597–628.
- Степаненко М. І.** Взаємодія формально-граматичної і семантичної валентності в структурі словосполучення та речення / М. І. Степаненко. К. : Український мовно-інформаційний фонд, 1997. 216 с.

- Сучасна українська літературна мова: Синтаксис* : [підручник] / за заг. ред. І. К. Білодіда. К. : Наук. думка, 1972. С. 387–409.
- Сучасна українська літературна мова* : [підручник] / керівник авт. колективу А. П. Медушевський. К. : Вища шк. Головне вид-во, 1975. 398 с.
- Сучасна українська мова* : [підручник] / О. Д. Пономарів, В. В. Різун, Л. Ю. Шевченко та ін.; за ред. О. Д. Пономарева. К. : Либідь, 1997. 400 с.
- Сучасна українська літературна мова* : [підручник] / за ред. А. П. Грищенка. 2-ге вид., переробл. і доп. К. : Вища шк., 1997. 493 с.
- Сучасна українська літературна мова* : [підручник] / за ред. М. Я. Плющ. 3-тє вид., стереотип. К. : Вища шк., 2001. 430 с.
- Сучасна українська мова: Синтаксис* : [навч. посібн.] / С. П. Бевзенко, Л. П. Литвин, Г. В. Семеренко. К. : Вища шк., 2005. 270 с.
- Сучасна українська мова: Морфологія. Синтаксис* : підручник / за ред. А. К. Мойсієнка. К. : Знання, 2010. С. 321–327.
- Шульжук К. Ф.* Синтаксис української мови : [підручник] / К. Ф. Шульжук. К. : Академія, 2004. С. 231–248.
- Ющук І.П.* Українська мова : підручник. К. : Либідь, 2006. 640 с.

7.2 Допоміжна

- Бацевич Ф. С.* Основи комунікативної лінгвістики : підручник / Ф. С. Бацевич. К. : Академія, 2004. 344 с.
- Безпояско О. К.* Дериваційні відношення між реченням і словосполученням / О. К. Безпояско. *Мовознавство*. 1984. № 2. С. 32–37.
- Безпояско О. К.* Інфінітив у функції другорядних членів речення / О. К. Безпояско. *Українська мова і література в школі*. 1984. № 3. С. 51–53.
- Вихованець І. Р.* Частини мови в семантико-граматичному аспекті : [монографія] / І. Р. Вихованець. К. : Наук. думка, 1988. 256 с.
- Вихованець І. Р.* Типологія семантико-синтаксичних відношень / І. Р. Вихованець. *Українська мова: Теорія і практика* : темат. зб. наук. праць. К. : ІСДО, 1993. С. 7–10.
- Вихованець І.* Словосполучення на тлі простого ускладненого речення / Іван Вихованець. *Науковий вісник Чернівецького університету* : зб. наук. праць / наук. ред. Н. В. Гуйванюк. Чернівці : Рута, 1999. Вип. 81 : Слов'янська філологія. С. 156–160.
- Вихованець І.* Студії про члени речення: прислівники / Іван Вихованець. *Українська мова*. 2005. № 3. С. 22–26.
- Вихованець І.* Студії про члени речення: приреченнєвіки / Іван Вихованець. *Українська мова*. 2005. № 2. С. 22–27.
- Вихованець І. Р.* Нариси з функціонального синтаксису української мови : монографія / І. Р. Вихованець. К. : Либідь, 1992. 224 с.
- Гуйванюк Н. В., Кульбабська О. В.* Репрезентація пропозиційних структур на рівні двоскладного речення / Н. В. Гуйванюк, О. В. Кульбабська. *Науковий вісник Чернівецького університету* : зб. наук. праць / наук. ред. Н. В. Гуйванюк. Чернівці : Рута, 1998. Вип. 34 : Слов'янська філологія. С. 141–145.
- Городенська К. Г.* Граматичний словник української мови: Сполучники / Городенська К. Г. К., Херсон : Ін-т укр. мови НАН України, Херсон. держ. ун-т, 2007. 349 с. [2].
- Гуйванюк Н. В., Кардашук О. В., Кульбабська О. В.* Українська мова: схеми, таблиці, тести: навч. посібн. / Н. В. Гуйванюк, О. В. Кардашук, О. В. Кульбабська. Львів : Світ, 2005. 304 с.
- Дудик П. С.* Стилїстика української мови / П. С. Дудик. К. : Академія, 2005. С. 273–278.
- Завальнюк І. Я.* Синтаксичні одиниці в мові української преси початку ХІ столїття: функціональний і прагматичний аспекти : монографія / Інна Якївна Завальнюк. Вінниця : Нова книга, 2010. С. 224–235.
- Загнітко А. П.* Український інфінітив у структурі простого речення: типологія функцій і семантика / А. П. Загнітко. *Вісник Львівського університету* : зб. статей / ред. кол. :

- Т. Ю. Салига. – Львів : Вид-во ЛНУ імені Івана Франка, 2004. Вип. 34. Ч. I. С. 3–10. – (Серія філологічна).
- Загнітко А. П.** Теорія сучасного синтаксису : монографія / А. П. Загнітко. Донецьк : ДонНУ, 2006. 378 с.
- Іваницька Н. І.** Нариси з синтаксису української мови / Н. І. Іваницька. Вінниця : ВДПУ ім. М. Коцюбинського, 2011. 183 с.
- Капелюшний А. О.** Стилїстика і редагування : практичний словник-довідник журналіста / А. О. Капелюшний. Львів : ПАІС, 2002. 576 с.
- Костусяк Н.** Структура міжрївневих категорїй сучасної української мови : монографія / Наталїя Костусяк. Луцьк : Волинський нац. ун-т, 2012. 452 с.
- Кульбабська О. В., Шатїлова Н. О.** Ім'я в науцї. Професор Іларїон Слинько : монографїчне науково-довїдкове видання / упор.: О. В. Кульбабська, Н. О. Шатїлова. Чернївцї : Чернївецький нац. ун-т, 2019. 614 с. (Серїя : Історїографїя мовознавчої науки на Буковинї).
- Масицька Т. Є.** Граматична структура дїєслївної валентностї : [монографія] / Т. Є. Масицька. Луцьк : Вид-во Волин. держ. ун-ту іменї Лесї Українки, 1998. 208 с.
- Масицька Т. Є.** Типологїя семантико-синтаксичних реченнєвих залежностей : монографія / Т. Є. Масицька. Луцьк : ПВД : „Твердиня”, 2016. 416 с.
- Мельничук О. С.** Розвиток структури слов'янського речення / О. С. Мельничук. К. : АН УРСР, 1966. 323 с.
- Наливайко Ю.** Спїввїдношення означально-обставинного синкретизму членїв речення і пїдрядних частин / Юрїй Наливайко. *Лїнгвїстичнї студїї* : зб. наук. праць. Донецьк : ДонНУ, 2002. Вип. 10. С. 53–58.
- Орехов В.** Спїввїдношення актуального та граматичного членування складнопїдрядного речення / Володимир Орехов. *Лїнгвїстичнї студїї* : зб. наук. праць. Донецьк : ДонНУ, 2003. Вип. 11; ч. 1. С. 211–215.
- Пещак М. М.** Комунїкативний синтаксис // М. М. Пещак. К. : Довїра, 2000. 150 с.
- Плиско К. М.** Викладання синтаксису української мови : навч. посїбн. / К. М. Плиско. К. : Рад. шк., 1978. 182 с.
- Пономарїв О. Д.** Стилїстика сучасної української мови : пїдручник / О. Д. Пономарїв. 3-те вид., перероб. і доп. Тернопїль : Навчальна книга Богдан, 2000. 248 с.
- Селїванова О.** Сучасна лїнгвїстика : термїнологїчна енциклопедїя / Олена Селїванова. Полтава : Довкїлля-К, 2006. 716 с.
- Сич В. Ф.** Синтаксичнї функцїї інфїнїтива / В. Ф. Сич. *Українська мова і лїтература в школї.* 1972. № 3. С. 24–30.
- Слинько І. І.** Інфїнїтив у функцїї другорядних членїв речення / І. І. Слинько. *Українська мова в школї.* 1961. № 6. С. 21–32.
- Українська мова** : [енциклопедїя]. К. : Укр. енциклопедїя ім. М. П. Бажана, 2004. С. 604 – 605.
- Український правопис** / АН України, Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебнї; Ін-т української мови. 4-е вид., випр. і доп. К. : Наук. думка, 1993. С. 139 – 142; 143; 147–149.
- Чайковская Н. Н.** Об одной структурной разновидности бессоюзных сложных предложений / Н.Н. Чайковская. *Филологические науки.* 1988. № 6. С. 47–50.
- Шабат-Савка С. Т.** Категорїя комунїкативної інтенцїї в українській мовї : [монографія] / С. Т. Шабат-Савка. Чернївцї : „Букрек”, 2014. 412 с.
- Шинкарук В.** Категорїї модусу і диктуму у структурї речення : монографія / Василь Шинкарук. Чернївцї : Рута, 2002. 217 с.
- Шитик Л.** Синхронїчна перехїднїсть синтаксичних одиниць в українській мовї : монографія / Людмила Шитик. Черкаси : Вид-ець Чабаненко Ю. А., 2014. 474 с.
- Шульжук Н. В.** Структурно-семантична і комунїкативна органїзація речення у діалоговому мовленнї / Н.В. Шульжук. *Лїнгвїстичнї студїї* : зб. наук. праць. Донецьк : ДонДУ, 1996. Вип. 2. С. 35–38.
- Явїр В. В.** Деякі структурнї типи неузгоджених означень / В. В. Явїр. *Українська мова і лїтература в школе.* 1986. № 5. С. 25–32.

Інформаційні ресурси

1. Дистанційна освіта. Режим доступу: www.chnu.cv.ua
2. Вікіпедія Режим доступу: uk.wikipedia.org/wiki
3. ukrainskamova.narod.ru/Links/Syntaks/218.HTM
4. www.ukrlib.com.ua/sochm/printout.php?id=542
5. Електронна бібліотека Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського (<http://www.nbu.gov.ua>).
6. Бібліотека української поезії (<http://poetry.uazone.net>).
7. Просвіта (<http://www.internet.net.lib>).
8. Бібліотека «Українського міста» (Чикаго) (<http://ukrtown.com.library>).
9. UkrLib (<http://ukrlib.com.ua>).
10. Сучасна українська література (<http://ukrlit.kma.mk.ua>).
11. Українська бібліотека (<http://www.lib.org.ua>).
12. Український центр (<http://ukrcenter.com>).
13. Історія України (<http://www.uahistory.cjb.net>).
14. Мережева бібліотека української літератури (<http://www.ukrib.km.ru>).
15. <http://www.day.kiev.ua>.
16. <http://www.chl.kiev.ua>.
17. <http://www.kobzar.info>.
18. <http://linguist.univ.kiev.ua>.
19. <http://ukrainskamova.narod.ru>
20. [http://www.akademia – ps.com.ua](http://www.akademia-ps.com.ua)